

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
на освітньо-наукову програму «Економіка»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 «Економіка»

Теоретична підготовка, спільно з науково-практичною, забезпечують одержання аспірантом глибоких знань, необхідних для підготовки дисертації з відповідним освітньо-кваліфікаційним рівнем і одночасно дозволяють формувати програмні компетентності та здобути програмні результати навчання, які забезпечать їх використати в різних формах професійної діяльності, зокрема педагогічній практиці.

Представлена на рецензію освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії з «Економіки» розроблена з урахуванням прийнятого стандарту вищої освіти та внутрішніх документів ЗВО. Відповідно до чинних вимог, інформація щодо освітньо-наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти розміщена на офіційному веб-сайті ЗВО «ПДУ» з відповідною можливістю до попереднього обговорення.

Освітньо-наукова програма включає мету, загальні характеристики. Важливим елементом є розділ, у якому наведено придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання викладання та оцінювання, загальні професійні компетентності, програмні результати навчання, академічну мобільність, ресурсне забезпечення реалізації програми та інші обов'язкові елементи.

Окремі компоненти програми включають поділ на обов'язкові компоненти загальної та фахової підготовки, важливим при цьому є наявність проходження педагогічної практики, результатом якої є диференційований залік. Структурно-логічна схема відповідає посеместровому розподілу окремих компонентів і дозволяє в повній мірі реалізувати компетентнісний підхід до підготовки фахівців. Детально прописані вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Рецензована освітньо-наукова програма Економіка має логічну структуру та актуальний зміст, що створює передумови для забезпечення здобувачам можливості опанування визначених загальних та професійних компетентностей. В цілому відповідає встановленим вимогам і може бути рекомендована до впровадження в освітній процес в Закладі вищої освіти «Подільський державний університет».

Рецензент:

доктор економічних наук, професор
кафедри економіки підприємства та організації
бізнесу Харківського національного економічного
університету імені Семена Кузнеця

ім. С. Кузнеця
№02071211
Мизу засвідчує
ВЧЕНИЙ СЕКРЕТАР
Мисофрук

Дмитро ШИЯН

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-наукову програму «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня
вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка»

Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії за спеціальністю 051 «Економіка», що проводиться у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» відзначається актуальністю та прикладною доцільністю.

Метою освітньо-наукової програми визначено набуття аспірантами інтегральних, загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей щодо здійснення інноваційної викладацької, педагогічної, науково-дослідної й управлінської діяльності у закладах вищої освіти; набуття компетентностей викладача ЗВО, здатного здійснювати, формулювати і розв'язувати комплексні наукові й практичні проблеми професійної освіти, бути затребуваним на ринку праці.

Зміст ОНП забезпечує повноцінну підготовку здобувачів до дослідницької та викладацької діяльності за спеціальністю «Економіка». Освітні компоненти, які включені до ОНП, дають можливість досягти програмних результатів навчання. Вони складаються в взаємопов'язану систему, яка відображається у структурологічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти. Загальні та фахові компетентності ОНП носять науково-практичний характер і можуть використовуватися в подальшому у професійній науковій діяльності майбутніх фахівців.

Вважаємо обґрутованими зміну назви дисципліни «Академічне письмо та академічна добросердість» на «Академічне письмо та риторика» з метою уникнення дублювання при вивченні на різних рівнях вищої освіти та введення навчальної дисциплін у блок ОКЗП «Сучасні інформаційні технології в наукових дослідженнях».

Оновлена редакція освітньо-наукової програми «Економіка» підготовки докторів філософії з економіки відповідає сучасному рівню підготовки аспірантів та розроблена у відповідності до Стандарту вищої освіти зі спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Перелік і обсяг обов'язкових та вибіркових дисциплін відповідають змісту підготовки докторів філософії за спеціальністю 051 Економіка і спрямовані на забезпечення відповідності результатів навчання питаням потенційних роботодавців. Вважаємо, що освітньо-наукова програма за спеціальністю 051 «Економіка» має цілісний, завершений характер, відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій, її зміст дозволить забезпечити якісну підготовку доктора філософії у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Директор ВСП «Шепетівський фаховий
коледж ЗВО «ПДУ»

Валентина ДМИТРИК

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
на освітньо-наукову програму «Економіка»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 «Економіка»

Освітньо-наукова програма «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти розроблена з метою набуття аспірантами інтегральних, загальних та спеціальних (фахових) компетентностей щодо здійснення викладацької, науково-дослідної діяльності, глибокого розуміння закономірностей та розвитку економічних процесів, здатності продукувати нові наукові ідеї

Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми обґруntовує зв'язок усіх компонентів для забезпечення підготовки та успішного задисту дисертаційної роботи. Рецензована освітньо-наукова програма «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» розроблена з врахуванням консультацій із науковцями, роботодавцями та іншими учасниками її моніторингу.

Навчальний план підготовки докторів філософії освітньо-наукової програми «Економіка» повністю відповідає завданням освітньо-наукової програми третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальністю 051 «Економіка». Послідовність вивчення дисциплін, план та графік навчального процесу, перелік та обсяг нормативних і вибіркових дисциплін відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Однією з переваг програми є перелік вибіркових освітніх компонент, які відповідають вимогам часу, зокрема «Економічна безпека в умовах глобалізації», «Соціальна відповідальність в контексті сталого розвитку», «Розвиток цифрової економіки».

Вважаю, що освітньо-наукова програма «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 051 «Економіка» відповідає нормативним вимогам за структурою та змістом, рекомендується до впровадження для підготовки докторів філософії у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет».

Рецензент:

Голова селянського (фермерського)
господарства «С-Іванна»,
кандидат сільськогосподарських наук

 Олександр БІЛИЙ

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-наукову програму «Економіка»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 «Економіка»

Освітньо-наукова програма «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти визначає набуття аспіратами інтегральних, загальних та фахових і предметних компетентностей щодо здійснення інноваційної викладацької, педагогічної, наукової діяльностей у закладах вищої освіти; набуття компетентностей викладача, здатного здійснювати, формулювати і розв'язувати комплексні наукові й практичні проблеми професійної освіти.

Обсяг освітньо-наукової програми та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії. Рецензована освітньо-наукова програма «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» розроблена науково-педагогічними працівниками навчально-наукового інституту бізнесу і фінансів Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» після консультацій із науковцями, роботодавцями, які підтвердили потребу у підготовці фахівців цієї спеціальності.

Навчальний план підготовки докторів філософії освітньо-наукової програми «Економіка» повністю відповідає завданням освітньо-наукової програми третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка». Ефективність освітнього процесу забезпечується його логічною побудовою, чітко продуманою структурою програми, поєднанням теоретичного навчання та практичної підготовки.

На підставі аналізу освітньо-наукової програми «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 051 «Економіка» дійшли висновку, що за концептуальним підходом, змістом та розподілом видів навчальної, дослідної активності за семестрами програма відповідає усім основним вимогам, які висуваються до таких програм.

Рецензент:

Директор філії «Кам'янець-Подільська»
ТОВ СП «Нібулон»

Сергій БОГАЧИК

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
на освітньо-професійну програму «Економіка»
за спеціальністю 051 «Економіка»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у
Подільському державному університеті

Підготовка на рівні доктора філософії передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та (або) дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Пріоритетним є оволодіння знаннями у сфері наукової діяльності, що зумовлює необхідність посилення наукової спрямованості підготовки майбутніх докторів філософії, що є важливим чинником у здійсненні професійної та наукової діяльності на рівні європейських і світових стандартів.

Представлена освітньо-наукового програма вищої освіти, що реалізується спеціальністю 051 «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти включає комплекс документів, розроблений із врахуванням потреб ринку праці з врахуванням відповідних вимог, а також пов'язана з вирішенням стратегічних завдань державних органів, підприємств, установ, організацій з врахуванням комплексу зовнішніх та внутрішніх чинників.

Структура освітньо-наукової програми дозволяє здобувачеві вищої освіти досягти передбачених програмою цілей, набути дослідницьких навичок: здійснювати оригінальне, незалежне дослідження із глибоким розумінням необхідних дослідницьких парадигм, стратегій і процедур.

Розроблена «Економіка» за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти може бути використана в освітньо-науковому процесі для підготовки здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання

Керівник ФОП «Прудивус МП»

M.Prydubus

М.П. Прудивус